

**İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SAĞLIK VE SOSYAL HİZMETLER DAİRE
BAŞKANLIĞI ÖZÜRLÜLER MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN HAZIRLAMIŞ OLDUĞU ÖZÜRLÜ
BİREYLER İÇİN İŞ ARAMA REHBERİ**

ÖNSÖZ

Ülkemizin en önemli sorunlarından biri olan işsizlik, içinde buldukları özel koşulları nedeniyle özürlü bireyleri de oldukça fazla etkilemektedir. Özürlü bireylerin istihdamla ilgili sorularına cevap vermek ve kişisel farkındalıkları için bu rehber kitap İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı Özürlüler Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

Bu rehberin iş arama sürecinde sizlere yardımcı olması dileklerimizle...

DEVLET MEMURU OLMAK İÇİN BİLMENİZ VE YAPMANIZ GEREKENLER;

Kamu kurum ve kuruluşlarının normal, özürlü (daimi, geçici), eski hükümlü (daimi, geçici) personel ihtiyaçları Kamu Personeli Seçme Sınavına girenler arasından karşılanmaktadır.

Özürlü statüsündeki adayların, KPSS'ye girmelerini müteakip kamu kurum ve kuruluşların KPSS Tercih Kılavuzlarında yer alan kadro veya pozisyonlarını tercih etmeleri halinde, puanları ve tercihleri çerçevesinde yerleştirilmeleri mümkün bulunmakla birlikte, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve bu Kanun'un 53 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü gereği hazırlanan Özürlülerin Devlet Memurluğuna Alınma Şartları İle Yapılacak Yarışma Sınavları Hakkında Yönetmelikte özürlü memur istihdamı ayrıca düzenlenmiş olup, buna göre kamu kurum ve kuruluşları toplam dolu kadro sayılarının (taşra teşkilatı dâhil) **%3'ü oranında özürlü çalıştırmak zorunda olduklarından**, bu suretle istihdam edilecek özürlüler için özürlü açığı bulunduğu sürece her yılın **Nisan-Mayıs, Temmuz-Ağustos, Ekim-Kasım** dönemlerinden bir veya bir kaçında kurumsal bazda ayrı bir sınav uygulaması yapılmaktadır.

Memur olmak isteyen özürlü vatandaşların; özürlü kontenjanı çerçevesinde Özürlülerin Devlet Memurluğuna Alınma Şartları ile Yapılacak Yarışma Sınavları Hakkında Yönetmelikte belirtilen prosedür çerçevesinde ilan edilecek kamu kurum ve kuruluşlarına ait kadrolara atanabilmeleri için bu kurum ve kuruluşlara başvurmaları ve ilgili kurum veya kuruluşlarca yapılacak sınavlarda başarılı olmaları halinde memur olarak istihdam edilmeleri de mümkün olabilecektir.

Hangi kurum ya da kurumların sınav açacağı , alınacak özürlülerin sayısı, niteliği, başvuru için gerekli belgeler , başvuruların nereye , hangi tarihe kadar yapılacağı ; Resmi Gazete ve diğer yazılı ve görsel yayın araçları ile duyurulmaktadır.

DEVLET MEMURLUĞUNA ALINACAKLARDA ARANAN GENEL VE ÖZEL ŞARTLAR

Devlet Memurluğuna alınacaklarda aranan şartlar şunlardır.

a) Genel şartlar:

- 1) Türk vatandaşı olmak,
- 2) Aynı Kanunun değişik 41 inci maddesindeki öğrenim şartlarını taşımak,
- 3) Kamu haklarından mahrum bulunmamak,
- 4) Taksirli suçlar ve aşağıda sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak,
- 5) Özürllülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince, sağlık kuruluşlarınca verilecek resmi sağlık kurulu raporu bulunmak.

b) Özel şartlar:

1) Hizmet göreceği sınıf için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı ve 41 inci maddelerinde belirtilen öğretim ve eğitim kurumlarının birinden diploma almış olmak,

2) Kurumların özel kanun veya diğer mevzuatında belirtilen şartları haiz bulunmak, gereklidir.(16.09.2004 tarih, 25585 sayılı Özürllülerin Devlet Memurluğuna Alınma Şartları İle Yapılacak Yarışma Sınavları Hakkında Yönetmelik, Madde 9)

*

Özürllü İstihdamı ile İlgili 2006/15 Sayılı Başbakanlık Genelgesi uyarınca Özürllü personelin istihdamında yaş sınırından doğan mağduriyetin ortadan kaldırılması ve memur alımına ilişkin uygulamada birliğin sağlanabilmesi bakımından, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kurumlar, döner sermayeli kuruluşlar, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları, il özel idareleri ve belediyeler, il özel idareleri ve belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı müessese, işletme ve döner sermayeli kuruluşlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre Devlet memuru istihdam

eden diğer kamu kuruluşlarından ilgili mevzuatında özel hüküm bulunmayanların, özürli alımı amacıyla tahsis edecekleri memur kadroları için üst yaş sınırı tespit edilmeyecektir.

İlanların takip edileceği web siteleri;

- www.rega.basbakanlik.gov.tr, www.dpb.gov.tr, www.memurlar.net

KAMU VEYA ÖZEL SEKTÖRDE İŞÇİ OLARAK ÇALIŞABİLMEK İÇİN BİLMENİZ VE YAPMANIZ GEREKENLER;

Gerek kamu gerekse özel sektörde iş bulmanızı sağlayacak kurum Türkiye İş Kurumu'dur.

İşçi olarak işe girmek için öncelikle Türkiye İş Kurumu'na kayıt yaptırmanız gerekmektedir. Öncelikle ikamet ettiğiniz yerdeki Türkiye İş Kurumu İl Müdürlüğü'ne ve ya Şube Müdürlüğü'ne şahsen müracaat etmeniz gerekmektedir. Kurum, sağlık raporu almanız için sizi tam teşekküllü bir hastaneye gönderir.

Kayıt için raporunuzla birlikte

-Nüfus cüzdanı ve fotokopisi

-3 fotoğraf

-Öğrenim Belgesi ve fotokopisi

-Varsa kurs bitirme belgeleriniz ve fotokopilerini yanınızda bulundurmanız gerekmektedir.

• **Özel Sektörde İşçi Olarak Çalışmak İçin Yapmanız Gerekenler**

Yukarıdaki belgelerle Türkiye İş Kurumu'na başvurunuzu yaptıktan sonra şartlarınıza uygun bir iş varsa , Kurum sizi hemen yönlendirir. Eğer size uygun iş yoksa sıraya koyar.

Yine Gazete/dergi ilanları, Danışmanlık Şirketleri, Üniversite Kariyer Günleri, Bireysel Başvurular, İnternet ve Referanslarınız aracılığı ile de özel sektördeki ilanları takip edip başvuruda bulunabilirsiniz.

- **Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İşçi Olarak Çalışmak İçin Yapmanız Gerekenler**

22 Nisan 2006 tarihli 26147 sayılı resmî gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren "Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İşçi Olarak İstihdam Edilecek Özürllüler Hakkında Sınav Yönetmeliği'ne göre açılacak sınavlara girip başarılı olmanız gerekmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarında işçi olarak istihdam edilecek özürllü ve eski hükümlülere ilişkin yarışma sınavı Kurum tarafından, ÖSYM'ye yaptırılır. Kamu kurum ve kuruluşlarına daimi ve geçici işçi olarak alınacak özürllü ve eski hükümlüler için aynı veya farklı tarihlerde, il merkezlerinde olmak üzere en erken yılda bir en geç dört yılda bir sınav yapılır.

Sınava gireceklerde aranacak şartlar şunlardır;

Merkezi sınav bir oturumda 3 düzeyde;

a) Lisans veya lisansüstü programlarından mezun olan adaylar için A düzeyinde,

b) Önlisans programlarından mezun olan adaylar için B düzeyinde,

c) Orta öğretim mezunu adaylar için C düzeyinde yapılır.

1) Sınava girecek ve kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilecek özürllü ve eski hükümlülerde aranacak şartlar aşağıda belirtilmiştir:

Özürllüler için,

1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,

2) En az orta öğretim mezunu olmak,

3) Taksirli suçlar ile kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlara çevrilmiş veya aşağıdaki sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, altı aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, basit ve nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak,

4) Bedensel, duysal ve sosyal yeteneklerindeki özürleri nedeniyle çalışma gücünün en az % 40'ından yoksun olmak,

Sınavlarla ilgili her türlü bilgiyi İŞKUR şubelerinden öğrenebilirsiniz.

Merkezi sınava alınmada istisnalar:

Kanun, Kanun Hükmünde Kararname, Bakanlar Kurulu Kararları ile kamu kurum ve kuruluşlarında işe alınmada veya işe gönderilmeye öncelik hakkı bulunanlar;

Zihinsel veya ruhsal özürli olanlar,

Kamu kurum ve kuruluşlarında özürli, eski hükümlü statüsünde daimi işçi olarak çalışmış olup da çalıştığı kurum ve kuruluşun disiplin mevzuatı uyarınca görev veya meslektan ihraç ya da 4857 sayılı İş Kanununun 25/2 nci maddesine göre hizmet aktinin feshi dışında bir nedenle ayrılmış olanlar ile kamu kurum ve kuruluşlarına kurum kanalıyla özürli, eski hükümlü statüsü dışında bir statüde işe yerleştirilenlerden sonradan özürli, eski hükümlü kapsamında yer alan ve iş akti feshedilmeyenler hakkında merkezi sınav uygulanmaz.

MESLEK EDİNDİRME KURLARI İLE İLGİLİ BİLMENİZ GEREKENLER

Bulduğunuz ilde;

· İş ve İşçi Bulma Kurumu, Halk Eğitim Merkezleri, Belediyeler, Çıraklık Eğitim Merkezleri, Özel Dershaneler, Özürliyle İlgili Bazı Dernekler ve Vakıflar; Meslek Edindirme Kursları düzenlemektedir.

İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun kendi bünyesinde düzenlediği kurslardan yararlanabilmeniz için;

- Kuruma kayıtlı, açık işsiz,
- %40 ve daha fazla oranda özürli,
- En az ilkokul mezunu,
- 15 yaşından gün almış olmanız gerekmektedir.

Durumunuz bu şartlara uygun ise;

- 1 adet fotoğraf
- Sağlık Kurulu Raporunuzun bir örneği ile İş ve İşçi Bulma Kurumu'na müracaat etmeniz yeterli olacaktır.

İş ve İşçi Bulma Kurumu tarafından düzenlenen kurslar ücretsiz olup, bir işe yerleştirilmenizde etkili olabilecektir.

Yukarıda belirtilen diğer kurumların düzenlediği kurslardan yararlanabilmek için ilgili kuruma şahsen müracaat edip şartlarınıza uygun olanlardan yararlanabilirsiniz. Bu kursları araştırarak yararlanma koşullarını öğreniniz.

İlinizde bulunan İş ve İşçi Bulma Kurumu şube ya da bürolarına müracaat edip, düzenlenen meslek edindirme kursları hakkında bilgi alarak bu kurslardan yararlanabilirsiniz.

UNUTMAYIN!

Meslek edindirme kurslarından yararlananlara işe yerleştirmede öncelik tanınmaktadır

KARİYER YAŞAMINIZA DAİR İPUÇLARI

Özgeçmiş, deneyimlerinizin, niteliklerinizin, becerilerinizin yer aldığı açık ifadeli ve kolay anlaşılabilir özelliklerinizi anlatan bir metindir.

Özgeçmişinizi Hazırlarken Dikkat Etmeniz Gereken Hususlar

- Kolay okunur ve anlaşılır olmalı
- Yazım kurallarına uygun olmalı
- Okumaya istek uyandıracak uzunlukta olmalı
- Özgeçmişinizde iletişim bilgileriniz güncel olmalı
- Özgeçmişinizde yer alan tüm bilgiler doğru olmalı
- Özgeçmişiniz, Bilgi, beceri ve yetkinliklerinize dikkat çekecek şekilde hazırlanmalı

Örnek Özgeçmiş Formatı (1)

BAŞVURU TARİHİ :

AD SOYAD :

ADRES :

TEL :

KİŞİSEL BİLGİLER

Uyruđu :

Cinsiyet :

Doğum Yeri :

Doğum Tarihi :

Medeni Durum :

Askerlik Durumu :

Ehliyet :

Özürle maaşı alıyor mu? :

E- Posta adresi :

ÖZÜR GRUBU

() Ortopedik () Görme () İşitme () Zihinsel
() Sürekli Hastalık () Diğer

ÖZÜR DERESESİ : %

KULLANDIĞI YARDIMCI CİHAZ, ARAÇ VE GERECE İLİŞKİN BİLGİLER

Özürlünün sürekli kullandığı :

() Protez
() Ortez
() Tekerlekli sandalye
() Mekanik () Akülü () Motorsuz
() Koltuk değneği
() İşitme cihazı
() Beyaz Baston
() Diğer (Belirtiniz)

ÇALIŞMAK İSTEDİĞİ İŞ/POZİSYON

EĞİTİM

İlköğretim :

Lise :

Üniversite :

Diğer :

İŞ DENEYİMİ

EĞİTİM ve SEMİNERLER

YABANCI DİL BİLGİSİ

BİLGİSAYAR BİLGİSİ

İLGİ ALANLARI

KPSS (KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI) KATILIM

VAR() YOK()

VARSA TARİH VE PUANI

İŞ-KUR'A KAYITLI OLDUĞU ŞUBE VE KAYIT NO:

Örnek Özgeçmiş Formatı (2)

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı, Soyadı:

Doğum

Yeri/Tarihi:

Cinsiyet:

Askerlik

Durumu:

Adres:

Tel/GSM

E-mail:

EĞİTİM BİLGİLERİ

İŞ DENEYİMİ

DIĞER BİLGİLER

KİŞİSEL ÖZELLİKLER

- **Özür Grubu ve Özür Derecesi:**
- **Bilgisayar Bilgisi:**
- **Yabancı Dil Bilgisi:**
- **Sosyal Aktiviteler:**

REFERANSLAR

İŞ GÖRÜŞMESİ SÜRECİ İLE İLGİLİ BİLMENİZ GEREKENLER

İŞ GÖRÜŞMESİNE HAZIRLIK

- Görüşmeye davet edildiğiniz şirket ile ilgili mutlaka araştırma yapınız. Şirketin varsa web sayfasından hangi alanlarda faaliyet gösterdiğini, ürünlerini, hizmetlerini öğreniniz. Ve mümkünse çevrenizden de bilgi almaya çalışınız.
- Görüşmeyi gerçekleştirecek olan kişinin ismini ve pozisyonunu tam olarak öğreniniz.
- Görüşmeye gitmeden önce şirketin tam olarak adresini öğreniniz.
- Görüşmeye giderken dış görünümünüze özen gösteriniz. Temiz ve iyi giyimli olunuz.
- İş görüşmesine zamanında gitmeye özen gösteriniz, gidemeyecekseniz mutlaka önceden arayarak haber veriniz.
- Firma , pozisyon ve ücretler gibi konularda sormak istediğiniz soruların listesini hazırlayınız.

İŞ GÖRÜŞMESİ SIRASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- Kendinizden emin bir ifade ile görüşmeye başlayınız
- Size, oturulacak yer gösterilmesini bekleyiniz
- Cep telefonunuzu sessize almayı ya da da kapatmayı unutmayınız.
- İkrâm edilse bile asla sigara içmeyiniz
- İletişim sırasında mutlaka göz teması kurunuz.
- İyi bir dinleyici olunuz
- Şirket ve pozisyon ile ilgilendiğinizi belirtiniz.
- Özgeçmişinizle tutarlı cevaplar veriniz
- Dürüst olunuz ve sorulan sorunun cevabını bilmiyorsanız "bilmiyorum" demekten çekinmeyiniz
- Daha önce çalıştığınız işvereniniz ve iş arkadaşlarınızla ilgili olumsuz görüş bildirmeyiniz.
- Sorulan sorulara geçmiş iş deneyimlerinizi kullanarak cevap veriniz.
- Gerektiğinde inisiyatif kullanmaya dikkat ediniz.

İlk izlenim

İlk izlenim oldukça önemlidir ve görüşmenin devamını etkiler. Görüşmeye zamanında gidin, temiz ve özenli giyinin. Giyiminizin başvurduğunuz pozisyona uygun olmasına özen gösterin. Eğer iş görüşmesine spor gitmek zorunda kalacaksanız bunun ile ilgili mutlaka görüşme yapacağınız kişiyi önceden bilgilendirin. Mümkün olduğunca görüşmeye yalnız gidin, yalnız gitmediyseniz yanınızdaki kişinin görüşme sırasında dışarıda beklemesini rica edin.

Konuşurken nelere dikkat etmelisiniz!..

Özgeçmişiniz ve yetenekleriniz ile ilgili dürüst olun. Gerektiğinde “ bilmiyorum” demekten çekinmeyin. Haklarınız ve süreç ile ilgili açık olmayan konularda rahatça sorular sorun. Ne duymak istediklerini düşünüp değil, ne düşünüyorsanız onu söyleyin.

Konuşmanızın akışına ve ses tonunuza dikkat edin. Görüşme boyunca göz teması kurmaya dikkat edin.

En önemlisi kendinizi tanıyın;

İş yaşamındaki amaç ve hedeflerinizi bilin. Sahip olduğunuz nitelikleriniz hakkında bilgi sahibi olun. İş başvurularınızda tecrübeniz ve yeteneklerinizle başvurduğunuz pozisyonun örtüşür olduğundan emin olun. Uzun vadeli planlarınız için başvurduğunuz pozisyonun uygunluğundan emin olun. İşverenin en iyiyi değil şirketleri için en verimli olabilecek en uygun kişi ile çalışmak isteyeceklerini unutmayın. Ömrünüzün çalışma yaşamında size getireceği zorluklar ve çalışırken işi daha verimli yapmanızı sağlayacak unsurları bilme ve bunları talep edebilme konusunda rahat olun.

İşe yerleşebilmek için bir yerlerden size haber gelmesini beklemeyin. ***Bireysel olarak çaba gösterin.*** Günlük gazete ve dergilerdeki iş ilanlarını okuyun ve çevrenizdekileri iş aradığınız ile ilgili bilgilendirin.

Yasal Avantajlarınız;

- 4857 sayılı İş Kanununun 30. maddesi uyarınca elli ve üzeri işçi çalıştıran gerçek ve tüzel kişi ya da tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlar, toplam işçi sayılarının en az %3'ü kadar özürlü çalıştırmak zorundadırlar. Bu kanunun 101. maddesine göre, eksik çalıştırılan her özürlü kişi sayısı için işverenin ayda asgari ücretin üç katı kadar ceza ödeme yükümlülüğü söz konusudur. Bu durumda, belirtilen oranda özürlü istihdamı gerçekleştiren işverenler, ceza yaptırımına maruz kalmamış olacaklardır. 4857 sayılı İş Kanununun 30.maddesi mevzuatına göre,

- a- Bakanlar Kurulunca belirlenen oranların üzerinde özürlü istihdam eden,
- b- Elliden daha az sayıda işçi çalıştırmasına rağmen özürlü istihdam eden,
- c- Çalışma gücünü %80'den fazla kaybetmiş özürlü istihdam eden

yukarıdaki şartlara uyan işverenler, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre ödemeleri gereken sosyal sigorta priminin yüzde %50'sini kendileri öder, diğer %50'si ise Hazine tarafından ödenir.

- Özürlülerin yeteneklerine göre mesleğini seçme ve bu alanda eğitim alma hakkı kısıtlanamaz.

Özürlülerin yetenekleri doğrultusunda yapabilecekleri bir işte eğitilmesi, meslek kazandırılması, verimli kılınarak ekonomik ve sosyal refahının sağlanması amacıyla meslekî rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanmasının sağlanması esastır. (01.07.2005 tarih ve 5378 sayılı Özürlüler Kanunu, Madde 13)

- İşe alımda; iş seçiminden, başvuru formları, seçim süreci, teknik değerlendirme, önerilen çalışma süreleri ve şartlarına kadar olan safhaların hiçbirinde özürlülerin aleyhine ayrımcı uygulamalarda bulunulamaz.

Çalışan özürlülerin aleyhinde sonuç doğuracak şekilde, özrüyle ilgili olarak diğer kişilerden farklı muamelede bulunulamaz.

Çalışan veya iş başvurusunda bulunan özürlülerin karşılaşılabileceği engel ve güçlükleri azaltmaya veya ortadan kaldırmaya yönelik istihdam süreçlerindeki önlemlerin alınması ve işyerinde fiziksel düzenlemelerin bu konuda görev, yetki ve sorumluluğu bulunan kurum ve kuruluşlar ile işyerleri tarafından yapılması zorunludur. Özürlülük durumları sebebiyle işgücü piyasasına kazandırılmaları güç olan özürlülerin istihdamı, öncelikle korumalı işyerleri aracılığıyla sağlanır. (01.07.2005 tarih ve 5378 sayılı Özürlüler Kanunu, Madde 14)

- Hiçbir gerekçeyle özürlülerin eğitim alması engellenemez. Özürlü çocuklara, gençlere ve yetişkinlere, özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak, bütünlüştürülmüş ortamlarda ve özürlü olmayanlarla eşit eğitim imkânı sağlanır.(01.07.2005 tarih ve 5378 sayılı Özürlüler Kanunu, Madde 15)
- Özürlüler Kanunu ile ilk defa özürlülere karşı yapılan ayrımcı uygulamalara ceza hükmü getirilmiştir.

Başarabileceğine inanan kişi başarılı olur